

Folkhälsomyndigheten

FoHMFS 2014:19

**Folkhälsomyndighetens allmänna råd
om städning i skolor, förskolor, fritidshem
och öppen fritidsverksamhet**

I Folkhälsomyndighetens författningssamling (FoHMFS) publiceras myndighetens föreskrifter och allmänna råd.

- Föreskrifter är bindande regler.
- Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen.

Folkhälsomyndigheten ger årligen ut en förteckning över gällande föreskrifter och allmänna råd.

Folkhälsomyndighetens författningssamling

Ansvarig utgivare: Nils Blom
ISSN 2001-7804 (online)
ISSN 2001-7790 (tryckt)

Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet;

FoHMFS 2014:19

Utkom från trycket
den 9 september 2014

beslutade den 19 augusti 2014.

I dessa allmänna råd ges rekommendationer för tillämpningen av 9 kap. 3 §, 2 kap. 4 § och 26 kap. 19 § miljöbalken (1998:808) samt 4–7 §§ förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll.

Dessa allmänna råd gäller för anmälningspliktiga verksamheter enligt 38 § tredje punkten i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Pedagogisk omsorg som drivs i förskoleliknande form omfattas av dessa allmänna råd, med undantag för de delar som rör förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll.

Samtliga verksamheter benämns nedan som skolor.

Olägenhet för människors hälsa

Vid bedömningen av om det föreligger risk för olägenhet för människors hälsa bör man väga in om det finns påtagliga brister i den utförda städningen, städrutinerna eller städmetoderna.

Egenkontroll

Rutiner

Av 26 kap. 19 § miljöbalken framgår att verksamhetsutövaren fortlöpande ska planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga att olägenheter för människors hälsa uppstår. Inom verksamheten bör det därför finnas rutiner för bland annat

- städning av lokaler och inredning,
- rengöring av utrustning som används inom verksamheten såsom leksaker och gymnastikredskap,
- rengöring av textilier som används i sovmiljöer såsom madrassöverdrag och örngott,
- uppföljning och kontroll av den utförda städningen,
- rengöring av städmaterial, och
- hur verksamhetsutövaren agerar vid misstanke om olägenhet för människors hälsa.

Vid planeringen av en skolverksamhet bör frågor som rör städning och hygien i lokalerna beaktas. Det innebär bl.a. att lokaler och inredning bör vara så utformade att ansamling av damm motverkas och städning underlättas, t.ex. genom att

- utforma utemiljöer och entréer på sådant sätt att smuts inte dras in i lokalerna,
- förvara material på sådant sätt att städningen inte försvåras, till exempel genom förvaring i skåp och/eller lådor med lock,
- undvika högt belägna horisontella ytor som kan samla damm såsom horisontella ventilationskanaler,
- undvika textila golv, och
- använda mattor, stoppade möbler, gardiner och annan textil inredning som kan samla damm så sparsamt som möjligt.

Anmälningspliktiga verksamheters egenkontroll

Verksamhetsutövare för anmälningspliktiga verksamheter ska enligt förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll ha en fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret för de frågor som omfattas av miljöbalken samt dokumenterade rutiner för fortlöpande kontroll av verksamheten. Egenkontrollen bör innefatta dokumenterade rutiner för utförande och uppföljning av städning och klagomålshantering. Dessa rutiner bör finnas tillgängliga för tillsynsmyndigheten.

Städningens omfattning - lokaler och fast inredning

Städningens omfattning bör dimensioneras utifrån verksamheten och belastningen i lokalerna. Städningen bör utökas om lokalerna används kvällstid eller helger.

Lokaler som används stadigvarande, som t.ex. lekrum, klassrum, gruppum och korridorer, bör städas dagligen. Städningen bör omfatta rengöring av

- lättåtkomliga ytor, som t.ex. golv, bord, bänkar, stolar, stoppade möbler och mattor, samt
- ytor som man ofta tar i med händerna, som t.ex. handtag och lysknappar.

Hygienutrymmen, som t.ex. toaletter, skötrum och duschrum, bör städas dagligen, en till flera gånger.

Ytor där risken för smittspridning är särskilt stor bör rengöras efter varje användning, t.ex. bör skötbord rengöras efter varje blöjbyte.

Storstädning bör ske återkommande under året och omfatta golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, ventilationsdon, textil inredning, golvbrunnar m.m.

Vid större utbrott av smittsamma sjukdomar kan städningen behöva utökas.

Städmetoder

Städmetoderna bör vara effektiva när det gäller att minska förekomsten av damm, mikroorganismer och andra föroreningar. Val av städmetod bör även anpassas till olika materials och yttskikts egenskaper och tålighet.

De städmetoder som används bör virvla upp så lite damm som möjligt. Vid dammsugning bör dammsugare med effektiva filter eller centraldammsugare användas så att återföring av fina partiklar till rummet motverkas.

Vid val av kemiska produkter för städning bör produkter som kan ge upphov till besvär på grund av emissioner av kemiska ämnen och starka lukter undvikas.

För ytor där risken för smittspridning är särskilt stor samt vid större utbrott av smittsamma sjukdomar kan det finnas behov av att använda desinfektionsmedel.

Folkhälsomyndigheten

JOHAN CARLSON

Marianne Löwenhielm
(Avdelningen för kunskapsstöd)

Folkhälsomyndigheten

Solna Nobels väg 18, SE-171 82 Solna **Östersund** Forskarens väg 3, SE-831 40 Östersund.
www.folkhalsomyndigheten.se